

नेपाल राजपत्र

नेपाल सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड ६५) काठमाडौं, भदौ २३ गते, २०७२ साल (अतिरिक्ताङ्क १४क

भाग ३

नेपाल सरकार

अर्थ मन्त्रालयको सूचना

भ्रमण खर्च (चौथो संशोधन) नियमावली, २०७२

भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को दफा ३६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यी नियमहरुको नाम “भ्रमण खर्च (चौथो संशोधन) नियमावली, २०७२” रहेको छ ।
(२) यो नियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम ३ मा संशोधन : भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ (यसपछि “मूल नियमावली” भनिएको) को नियम ३ को,-

(१) उपनियम (३) मा रहेका “भए तापनि” भन्ने शब्दहरूपछि “राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति,” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

- (२) उपनियम (४) मा रहेका “भ्रमण आदेश गर्ने अधिकारीले” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “भ्रमण आदेश गर्ने पदाधिकारीले” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।
- (३) उपनियम (५) मा रहेका “भए तापनि” भन्ने शब्दहरुपछि “राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति,” भन्ने शब्दहरु थपिएका छन्।
३. **मूल नियमावलीको नियम ५ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ५ को उपनियम (१) को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ :-
- “(क) राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, प्रधान न्यायाधीश, व्यवस्थापिका-संसदका सभामुख, उपप्रधानमन्त्री वा मन्त्री - अतिविशिष्ट तह”
४. **मूल नियमावलीको नियम ६ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ६ को,-
- (१) उपनियम (२) मा रहेका “टिकट खरिद गरिसकेपछि” भन्ने शब्दहरुपछि “भ्रमण रद्द भएमा वा भ्रमण मिति सार्नु पर्ने भएमा वा” भन्ने शब्दहरु थपिएका छन्।
- (२) उपनियम (४) भिकिएको छ।
५. **मूल नियमावलीको नियम ७ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ७ को,-
- (१) उपनियम (१) मा रहेका “र अनुसूची-३ बमोजिमको रकममा नबढाई विल बमोजिमको होटल बास खर्च” भन्ने शब्दहरु भिकिएका छन्।
- (२) उपनियम (२) मा रहेका “थप बीस प्रतिशत” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “थप दश प्रतिशत” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।
- (३) उपनियम (३) मा रहेका “आधा रकम” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “पच्चीस प्रतिशत” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।
- (४) उपनियम (४) मा रहेका “पचास प्रतिशत” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “पच्चीस प्रतिशत” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन्।
- (५) उपनियम (५) को सट्टा देहायको उपनियम (५) राखिएको छ :-
- “(५) भारी बोक्ने काममा नियुक्त भएका कर्मचारी, हुलाकी, हल्कारा, चेनमेन, सर्भेयर जस्ता कर्मचारी तथा फिल्ड भत्ता पाउने कर्मचारीले आफू कार्यरत क्षेत्रभित्र

भ्रमणमा रहँदा यस नियमावली बमोजिम दैनिक भत्ता पाउने छैन ।“

- (६) उपनियम (६) को सट्टा देहायको उपनियम (६) राखिएको छ :-
“(६) काजमा खटिएको पदाधिकारी वा कर्मचारीले अनुसूची-२ बमोजिमको दैनिक भत्ता बाटोको म्यादबाहेक बढीमा चौध दिनसम्मको पाउनेछ ।”
- (७) उपनियम (६) पछि देहायका उपनियम (६क) र (६ख) थपिएका छन् :-
“(६क) पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई सात दिनभन्दा बढी अवधिको लागि काज खटाउनु पर्ने भएमा भ्रमण आदेश गर्ने पदाधिकारीले कारण खोली पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई काजमा खटाउन सक्नेछ ।
- तर विभाग वा कार्यालयको कर्मचारीलाई सात दिनभन्दा बढी अवधिको लागि काजमा खटाउँदा एक तहमाथिको पदाधिकारीको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
- (६ख) उपनियम (६क) बमोजिम काजमा खटिएको पदाधिकारी वा कर्मचारीले उपनियम (६) मा उल्लिखित अवधिभन्दा बढी अवधिको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको दैनिक भत्ताको पचास प्रतिशत रकम मात्र पाउनेछ ।”
- (८) उपनियम (७) को सट्टा देहायको उपनियम (७) राखिएको छ :-
“(७) लेखा परीक्षण डोर, अनुसन्धानमूलक कार्य, स्थानीयस्तरमा कार्यालय नभएका केन्द्रीय निकायबाट स्थानीयस्तरमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रम, स्थलगत तालिम सञ्चालन, तथाङ्क सङ्कलन कार्य वा आवास सुविधा उपलब्ध नगराङ्को तालिम कार्यक्रममा सहभागी हुने कर्मचारीलाई लाग्ने दिनको गणना गरी काज खटाउन सक्नेछ । त्यस्तो अवस्थामा काज खटिएको पूरा अवधिको अनुसूची-२ बमोजिमको दैनिक भत्ता दिन बाधा पर्ने छैन ।”
- (९) उपनियम (८) मा रहेका “चार कोसभित्र” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “पन्थ किलोमिटरभित्र” भन्ने शब्दहरु राखिएका र सोही उपनियमको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका “र होटल बास खर्च” भन्ने शब्दहरु फिकिएका छन् ।
- (१०) उपनियम (१०) फिकिएको छ ।

- (११) उपानियम (१२) को सट्टा देहायको उपानियम (१२) राखिएको छ :-

“(१२) उपनियम (७) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि लेखापरीक्षणमा खटिएका कर्मचारीको हकमा भ्रमण भत्ताको अतिरिक्त पाइरहेको अन्य भत्ता भुक्तानी दिन वाधा पर्ने छैन ।“

६. **मूल नियमावलीको नियम ८ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ८ मा रहेका “वा होटल वास खर्च” भन्ने शब्दहरु भिकिएका छन् ।
७. **मूल नियमावलीको नियम १० मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम १०को,-
- (१) उपनियम (१) मा रहेका “छ कोष” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “बीस किलोमिटर” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
  - (२) उपनियम (३) को खण्ड (ग) र उपनियम (४) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेका “छ कोष” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “बीस किलोमिटर” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
८. **मूल नियमावलीको नियम ११ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम ११ को उपनियम (१) मा रहेका “सात लाख पचास हजार रुपैयाँको” भन्ने शब्दहरुको सट्टा “दश लाख रुपैयाँको” भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
९. **मूल नियमावलीको नियम १४ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम १४ को,-
- (१) उपनियम (१) मा रहेका “नेता भत्ता” भन्ने शब्दहरु भिकिएका छन् ।
  - (२) उपनियम (३) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा रहेको “तर” भन्ने शब्दपछि “राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति र” भन्ने शब्दहरु थपिएका छन् ।
  - (३) उपनियम (४) मा रहेको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश भिकिएको छ ।
  - (४) उपनियम (५), (६) र (७) को सट्टा देहायका उपनियम (५), (६) र (७) राखिएका छन् :-

“(५) उपनियम (४) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह, निमन्त्रणा वा बैठकमा भाग लिन गएको पदाधिकारी वा कर्मचारीले होटलको अलगै बील पेश गरेमा होटलको बील बमोजिम विशिष्ट तह

वा सो भन्दा माथिका पदाधिकारी भए तीन सय पचास अमेरिकी डलरसम्म, प्रथम तहको भए दुई सय पचास डलरसम्म र द्वितीय तहको भए एक सय पचास डलरसम्म तथा अनुसूची-५ मा उल्लिखित दैनिक भत्ताको तीस प्रतिशत रकम खाना खर्च र पकेट खर्च वापत पाउनेछ ।

(६) उपनियम (४) बमोजिम विदेश जाने पदाधिकारी वा कर्मचारीले यस नियमावली बमोजिम दैनिक भ्रमण भत्ता पाउनेमा हवाईयात्रा अवधिको दैनिक भत्ता पाउने छैन ।

तर आठ घण्टाभन्दा बढी ट्रान्जिटमा बस्नु परेमा त्यस्तो अवधिको लागि ट्रान्जिटमा बसेको मुलुकमा जाँदा पाउने अनुसूची-५ बमोजिमको एक दिनको दैनिक भत्ता पाउनेछ ।

(७) उपनियम (४) बमोजिमको अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन, सेमिनार, समारोह, निमन्त्रणा, तालिम, वार्ता वा वैठकमा जाने पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई आयोजकको तर्फबाट बस्नको मात्र प्रबन्ध भएकोमा त्यस्तो पदाधिकारी वा कर्मचारीले खाना र पकेट खर्च वापत दैनिक भ्रमण भत्ताको तीस प्रतिशत र खान बस्न मात्र प्रबन्ध भई पकेट खर्च उपलब्ध नगराएकोमा दैनिक पच्चीस अमेरिकी डलर पाउनेछ । त्यसरी खाना खर्च वा पकेट खर्च उपलब्ध गराउँदा आयोजक संस्थाको तर्फबाट त्यस्तो खर्च उपलब्ध नगराएको प्रमाणित कागजात पेश गरेको अवस्थामा मात्र भुक्तानी दिइनेछ ।“

(८) उपनियम (८) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश फिकिएको छ ।

(९) उपनियम (९) को सट्टा देहायको उपनियम (९) राखिएको छ :-

“(९) कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारी कावुबाहिरको परिस्थितिले गर्दा निर्धारित समयमा तोकिएको गन्तव्य वा ट्रान्जिटबाट फिर्ता हुन नसकेमा फर्केपछि उचित कारण र प्रमाण सहित निवेदन दिएमा भ्रमणको आदेश गर्ने पदाधिकारीको निर्णय बमोजिम दैनिक तथा भ्रमण खर्च दिन सकिनेछ ।“

(१०) उपनियम (१०) को सट्टा देहायको उपनियम (१०) राखिएको छ :-

“(१०) उपनियम (४) बमोजिम विदेशमा जाँदा वा आउँदा बाटोमा पर्ने कुनै मुलुकमा रात बिताउनु पर्दा वा आठ घण्टा भन्दा बढी ट्रान्जिटमा बस्नु पर्ने अवस्थामा हवाई टिकट

उपलब्ध गराउने संस्थाले खाने वस्ते प्रबन्ध नगरेकोमा त्यसरी रात विताएको वा ट्रान्जिटमा वसेको अवधिको लागि अनुसूची-५ बमोजिमको दैनिक भत्ता पाउनेछ ।“

- (८) उपनियम (११) मा रहेका “वा आउँदा बाटामा लाग्ने दिन र“ भन्ने शब्दहरु भिकिएका छन् ।
- (९) उपनियम (१२) मा रहेका “भए तापनि“ भन्ने शब्दहरुपछि “राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति वा“ भन्ने शब्दहरु थपिएका छन् ।

१०. **मूल नियमावलीको नियम १७ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम १७ भिकिएको छ ।
११. **मूल नियमावलीको नियम २० मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम २० को उपनियम (२) को ठाउँ-ठाउँमा रहेका “र लुगा भत्ता“ भन्ने शब्दहरु भिकिएका छन् ।
१२. **मूल नियमावलीको नियम २१ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम २१ मा रहेका “राख्नु पर्नेछ“ भन्ने शब्दहरुपछि “र भ्रमणमा खटाउने पदाधिकारीले विश्वसनीय आधार र प्रमाण स्थापित हुने गरी आवश्यकता अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था समेत गर्नु पर्नेछ“ भन्ने शब्दहरु थपिएका छन् ।
१३. **मूल नियमावलीको नियम २३ मा संशोधन :** मूल नियमावलीको नियम २३ को उपनियम (१) मा रहेका “अन्यको हकमा निजले पाउने जुनसुकै रकमबाट कट्टा गरिनेछ“ भन्ने शब्दहरुको सट्टा “निजलाई कारबाही समेत गरिने छ“ भन्ने शब्दहरु राखिएका छन् ।
१४. **मूल नियमावलीको अनुसूचीमा संशोधन :** मूल नियमावलीको,-
 (१) अनुसूची-३ भिकिएको छ ।
 (२) अनुसूची-२ र अनुसूची-५ को सट्टा देहायका अनुसूची-२ र अनुसूची-५ राखिएका छनः-

“अनुसूची-२
(नियम ७ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
दैनिक भत्ता

क्रमसंख्या	तह	प्रतिदिन पाउने रकम
१	अतिविशिष्ट	३०००/-
२	विशिष्ट	२,५००/-
३	प्रथम	२,०००/-
४	द्वितीय	१,६००/-
५	तृतीय	१,२००/-
६	चौथौ	१,०००/-

अनुसूची-५
(नियम १४ को उपनियम (४) सँग सम्बन्धित)
विदेश भ्रमण गर्दा पाउने दैनिक भत्ता दर

क्रमसंख्या	तह	प्रतिदिन अमेरिकी डलरमा पाउने
१	अतिविशिष्ट	२५०।-
२	विशिष्ट	२२५।-
३	प्रथम तह	१७५।-
४	द्वितीय तह	१५०।-
५	तृतीय तह	१२५।-
६	चौथौ तह	१००।-

द्रष्टव्यः

१. यूरोपियन मुलुकहरु, अष्ट्रेलिया, न्यूजिल्याण्ड, अमेरिका, क्यानाडा, कुवैत, कोरिया, जापान, हङ्कङ, रुस, कतार, जाम्बिया, यू.ए.ई., सिंगापुर, लेबनान, बहराइनको भ्रमणमा माथि उल्लिखित दरमा ३३ प्रतिशत थप रकम दिइनेछ ।
२. भारतको चेन्नाइ, हैदराबाद, बैंगलोर, मुम्बई, दिल्ली, कोलकाता र बङ्गलादेशको ढाका र चटगाउँ बाहेक अन्य स्थानमा रात बिताउनु पर्दा माथि उल्लिखित दरको पचास प्रतिशत रकम मात्र दिइनेछ ।“

आज्ञाले,
 सुमन प्रसाद शर्मा
 नेपाल सरकारको सचिव